

277. L-Onor. Byron Camilleri ppropona:

Illi l-Parlament ta' Malta jagħraf l-impenn sħiħ tal-Gvern Malti dwar it-Tibdil fil-Klima hekk kif:

- 1) Kien fost l-ewwel minn ftit pajjiżi li introduċa qafas leġiżlattiv dwar it-tibdil fil-klima u dan permezz tal-Att fuq Azzjoni dwar il-Klima, Kapitlu 543, fl-2015;
- 2) Dan l-Att gie introdott bi qbil unanimu tal-Kamra;
- 3) Dan l-Att qieghed jipprovdi għal azzjoni sabiex jikkontribwixxi għat-tnaqqis fit-tibdil fil-klima;
- 4) It-tibdil fil-klima tad-dinja u l-konsegwenzi ħżiena tiegħu huma ta' tħassib komuni għall-umanità;

Illi permezz tal-artiklu 10 u 11 tal-Att 543 tal-Liġijiet ta' Malta gie stabbilit Bord tal-Azzjoni dwar il-Klima bil-funzjonijiet preċiżi li jara li t-tibdil fil-klima f'Malta tkun indirizzata;

Illi dan il-bord huwa kompost minn *chairperson*, *viċi chairperson*, membri li jirrappreżentaw Ministeri varji responsabbli mill-politika li għandha impatt fuq it-tibdil fil-klima kif elenkati f'artiklu 10 sub artiklu (ċ) tal-Att 543 tal-Liġijiet ta' Malta kif ukoll rappreżentant mill-Università ta' Malta, Kamra tal-Kummerċ u Għaqdiet Ambjentali;

Illi Malta hija wahda mill-ftit pajjiżi li għandha Ambaxxatur mahtur għall-Azzjonijiet dwar il-Klima, liema ambaxxatur jippresjedi l-bord referut;

Illi din il-Kamra qieghda tilqa' b'mod pożittiv il-miżuri li diġà implimenta l-Gvern permezz tad-deċiżjoni għaqlija li pajjiżna jaqleb mill-*Heavy Fuel Oil* għall-gass naturali fil-ġenerazzjoni tal-elettriku;

Billi permezz ta' din il-miżura pajjiżna ra tnaqqis b'21% fl-emissjonijiet mill-ġenerazzjoni tal-enerġija u dan anke permezz tal-investment fl-*interconnector*;

Illi din il-Kamra filwaqt li tirrikonoxxi r-realtajiet marbuta mal-karatteristiċi ġeofiziċi ta' pajjiżna, rajna żieda fil-ġenerazzjoni tal-enerġija minn sorsi rinovabbli minn inqas minn 2% fl-2011 għal 7.8% fis-sena 2018 u dan attribwit ukoll għall-politika tas-*solar farms*;

Illi din il-Kamra tirrikonoxxi li pajjiżna huwa fost l-inqas pajjiżi li jiġġenera emissjonijiet *per capita* relatati mat-tibdil fil-klima fl-Unjoni Ewropea;

Illi din il-Kamra tagħraf li t-tibdil fil-klima huwa riżultat ta' emissjonijiet minn setturi varji, inkluż l-industrija u l-produzzjoni tal-enerġija, it-trasport inkluż trasport fit-toroq, mis-settur marittimu u s-settur tal-avjazzjoni, il-bini, l-agrikoltura u l-iskart;

Illi din il-Kamra tirrikonoxxi t-twaqqif ta' Aġenzija dwar l-irkupru tar-riżorsi u riċiklaġġ bħala pass pożittiv li hija mmirata biex tippromwovi u timplimenta proġetti u incentivi f'qafas ta' ekonomija ċirkulari fosthom l-iskema ta' depożitu fuq il-kontenituri tal-plastik, metall u ħġieġ, u l-iskema ta' separazzjoni tal-iskart, inkluż skart organiku;

Billi permezz tal-Awtorità tal-Ambjent u Riżorsi qiegħda tithejja n-*National Biodiversity Action Plan*;

Billi l-Gvern fil-Baġit imħabbar għas-sena 2020 introduċa u tejjeb sensiela ta' miżuri favur it-tnaqis fit-tibdil fil-klima;

Billi l-Gvern fil-Budget imħabbar għas-sena 2020 introduċa skema ta' proġett pilota ta' thawwil ta' numru konsiderevoli ta' sigar f'art privata;

Billi l-Gvern tul dawn l-aħħar snin qiegħed b'mod intensiv jinvesti fi proġetti ta' afforestazzjoni f'diversi partijiet f'Malta u Għawdex, inkluż il-widien tagħna fejn b'dawk pjanati diġà jlaħħqu mat-80,000 sigra u arbuxell;

Illi jiġi rikonoxxut li f'pajjiżna m'għandux industriji intensivi fl-użu tal-karbonju bħalma huma industriji li jaħdmu bil-faħam;

Billi pajjiżna qiegħed jagħraf u jirrikonoxxi l-figuri maħruġa mill-Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika kif ukoll dawk Ewropej fejn juru illi f'pajjiżna fl-2018 46% tal-gassijiet serra qegħdin joriġinaw mis-settur ta' trasport kif ukoll 17% huma attribwiti għall-gassijiet relatati ma' sistemi ta' arja kundizzjonata;

Illi fid-dawl ta' dawn ir-rapporti fis-settur tat-trasport il-Gvern sa mill-2018 beda l-proċess sabiex tiġi identifikata d-data sa meta pajjiżna jwaqqaf l-importazzjoni ta' vetturi li jaħdmu bi *fuel* li jniġġeż f'qafas ta' strategija holistika;

Illi l-Gvern huwa impenjat bi programm intensiv ta' proġetti infrastrutturali fit-toroq sabiex titnaqqas il-kongestjoni tat-traffiku u b'hekk jitnaqqsu l-emissjonijiet rispettivi;

Illi l-Gvern wettaq b'suċċess inizjattiva introdotta fl-2018 fejn qiegħed jiġi offrut trasport b'xejn lill-istudenti li jattendu fl-iskejjel primarji tal-istat u tal-knisja;

Illi apparti miżuri ta' mitigazzjoni, il-Gvern diġà mbarka fuq miżuri ta' adattament inkluż permezz tal-impjant ta' *new water* li huwa minn tal-ewwel fl-Unjoni Ewropea u li qed joffri ilma tajjeb għall-bdiewa;

Għaldaqstant permezz ta' din il-mozzjoni il-Kamra qiegħda tirriżolvi:

- 1) Illi l-Parlament ta' Malta kien fost l-ewwel minn ftit pajjiżi li introduċa qafas leġiżlattiv dwar it-tibdil fil-klima u dan permezz tal-Att fuq Azzjoni dwar il-Klima, Kapitolu 543, fl-2015, liema Att effettivament jirrikonoxxi Emergenza jew Kriżi Klimatika;
- 2) Illi l-Parlament ta' Malta permezz ta' din il-mozzjoni qiegħed b'mod kollettiv jirriafferma l-impenn ta' pajjiżna favur azzjonijiet u l-implimentazzjoni ta' politika ħolistika dwar it-Tibdil fil-Klima, hekk kif rifless fl-Att fuq Azzjoni dwar il-Klima, li jirrikonoxxi Emergenza jew Kriżi Klimatika;
- 3) Illi l-Parlament ta' Malta jagħraf ix-xogħol li diġà wettaq dan il-Gvern kif ukoll jibqa' impenjat sabiex ikompli jwettaq il-miżuri u l-azzjonijiet idonji kontra l-impatt u l-effetti tat-tibdil fil-klima.

22.10.2019

Il-mozzjoni għaddiet f'Seduta Nru 257 tat-22 ta' Ottubru 2019.